

TOIMIA

toimintakyvyn mittaamisen ja arvioinnin kansallinen asiantuntijaverkosto

Toimintakykymittareiden käsitteellinen profilointi

Toimintakyvyn käsitteet -asiantuntijaryhmä

Ylilääkäri Matti Ojala, THL (ryhmän puheenjohtaja)

TOIMIA

Mitä on siltaus ?

Siltaus-termi on suomenkielinen vastine englanninkieliselle "mapping" termille.

Käsitteiden välisellä siltauksella tarkoitetaan sitä, että kahden eri käsitejärjestelmän käsitteiden väliset suhteet määritetään systemaattisesti.

TOIMIA-hankeessa siltaus tehdään WHO/ICF

- (1) käsitteisiin**
- (2) tarkentimiin**
- (3) arvioasteikkoihin**

TOIMIA

Mikä on WHO/ICF ?

- WHO:n Toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden kansainvälinen luokitus, suomennettu vuonna 2004
- Toimintakykyyn liittyvä hierarkkinen 1400 luokkaa käsittävä käsitelmäritelmiä sisältävä luokitus
- Luo edellytykset yhteiseen kansainväliseen käsitteiden kooditukseen ja käsitteenmukaisen käännöksen myötä
- ICF ei sisällä validoituja arvio/mittamenetelmiä

Miksi siltaus on tehty?

- **Toimintakyvyn arvio- ja mittamenetelmien**
  - tietosisällön systematisoitu hakusanasto
  - eri menetelmien tietosisältöjen harmonisointi
- **Toimintakyvyn kuvaamiseen liittyvän kielenkäytön ”standardisointi” tietojärjestelmiä varten**
  - sosiaali- ja terveydenhuollon asiakirjat
  - älykkäät sovellukset
- **Kansainvälinen ja moniammatillinen yhteistyö harmonisoidun käsitteistön myötä**

Mitä tehdään ?

Vaihe 1. Käsiteanalyysi (62)

Vaihe 2. Tarkenninanalyysi

Vaihe 3 Arvio/mitta-asteikko analyysi

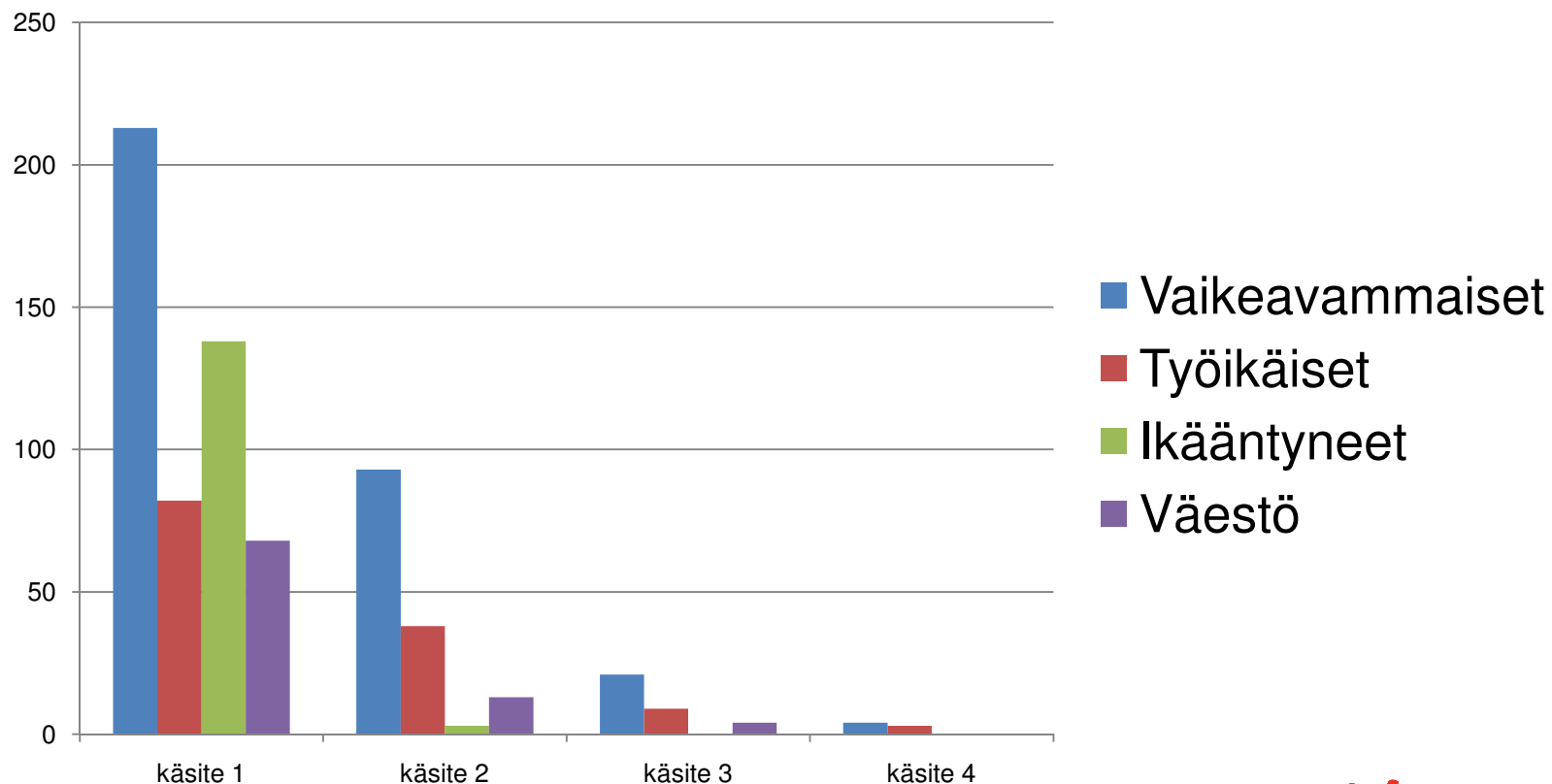

ICF-siltaus mittaritasolla

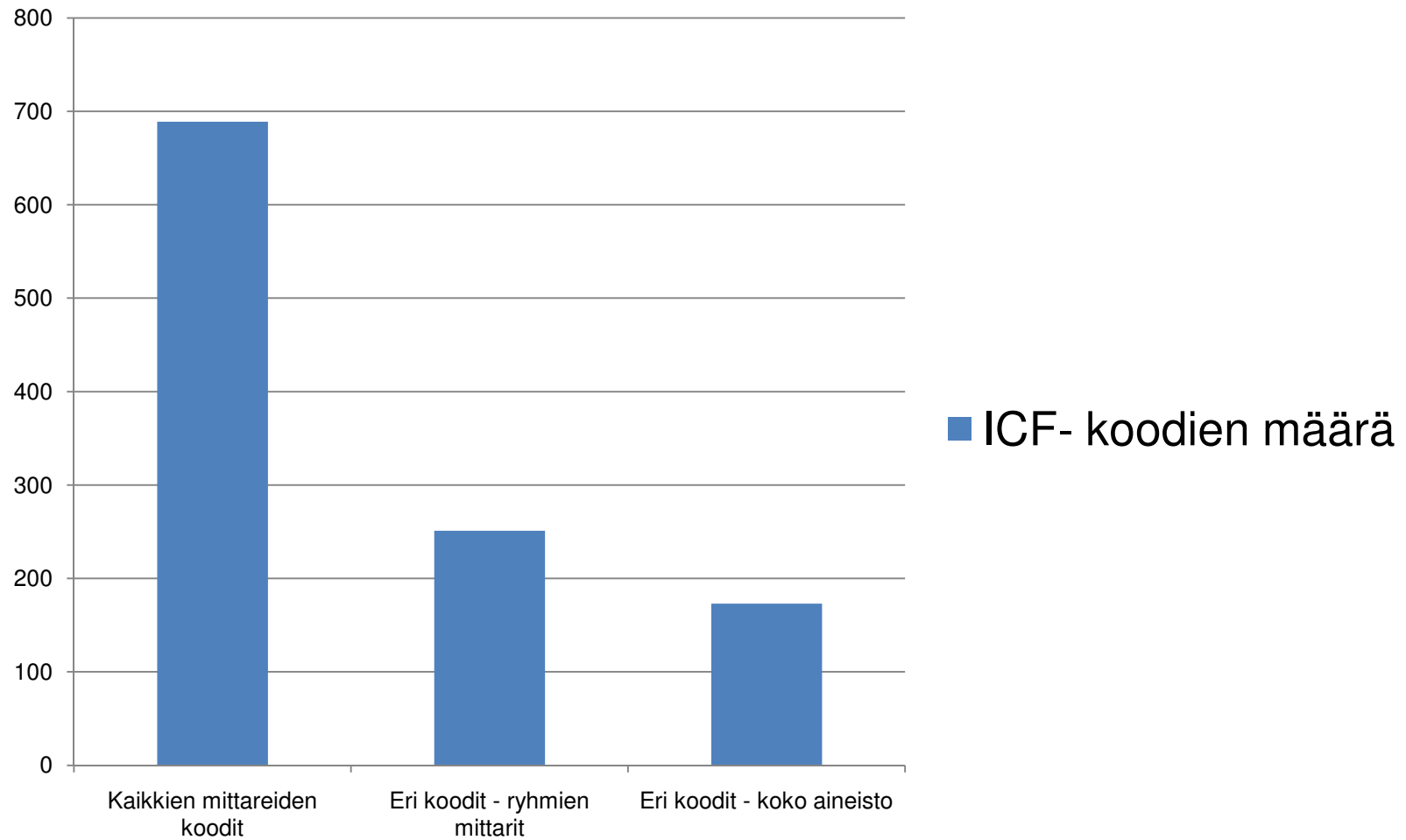
Mittari-, survey- ym. nimi	ICF koodi tarkka taso	ICF koodi 4 merkkiä	ICF koodi 2 merkkiä
MODIFIED MOTOR ASSESSMENT SCALE (MMAS)	b7300, b7301, d4100, d4103, d4106, d4153, d440, d450	b730, d410, d415, d440, d450,	b7, d4
KÄVELYLUOKITUS (FAC)	d4106, d450, d460	d410, d450, d460	d4
6-minuutin kävelytesti	d4500	d450	d4
Rivermead Motor Assessment Gross Function (RMAg)	d4103, d4104, d4153, d4200, d4500, d4551, d4552, d4553	d410, d415, d420, d450, d455	d4, d5
Rivermead Mobility Index (RMI)	d4103, d4104, d4106, d4153, d4154, d4200, d4300, d4500, d4502, d4551, d4552, d5101	d410, d415, d420, d430, d450, d455, d510	d4, d5
Rivermead Mobility Assessment leg and Trunk (RMAI&t)	b7600, s750, s75001, s75021, d4103, d4106, d4108, d4150, d4154	b760, s750, d410, d415	b7, s7, d4
The action research arm test (ARAT-testi)	b7600, s730, d4300, d4400, d4401, d4402	b760, s730, d430, d440	b7, s7, d4
Tasapainon varmuus päivittäisissä tehtävissä (ABC-kysely)	d4103, d4104, d4105, d4106, d4158, d4308, d4400, d4452, d4500, d4502, d4503, d4551, d4552, d6402	d410, d415, d430, d440, d445, d450, d455, d640	d4, d6
Bergin tasapainotesti	d4103, d4105, d4106, d4153, d4154, d4158, d4200, d429, d4452	d410, d415, d420, d429, d445	d4
Dynamic Gait Index (DGI)	d4500, d4503, d4508, d4551	d450, d455	d4
10 metrin kävelytesti	b770, d4500, d4508	b770, d450	b7, d4
MS- kävelyasteikko	b4552, b770, d4502, d4108, d4154, d4500, d4501, d4508, d4551, d4552	b455, b770, d410, d415, d450, d455	b4, b7, d4
Elderly Mobility Scale (EMS)	d4100, d4103, d4104, d4425, d4500	d410, d445, d450	d4
Qolity of life after brain injury (QOLIBRI) Elämänlaatu aivovamman jälkeen (QOLIBRI)	b110, b1300, b1301, b144, b147, b1470, b152, b1565, b160, b164, b1646, b180, b1801, b210, b230, b280, b28010 b760, d166, d310, d330, d350, d460, d640, d650, d7500, d760, d770, d7701, d7702, d820, d825, d830, d850, d860, d910, d920, d9201, d9204, d9205, e4	b110, b130, b144, b147, b1470, b152, b156, b160, b164, b180, b210, b230, b280, b760, d166, d310, d330, d350, d460, d640, d650, d750, d760, d770, d770, d820, d825, d830, d850, d860, d910, d920, e4	b1, b7, d4, d5, d6 d8, d9 ,e4

Mittarikäsitteen käsiteala

ICF-siltaus asiantuntijaryhmittäin

TOIMIA ICF-siltaukset/ICF- koodien määrät

ICF-pääloukat mittaritasolla (62)

12	b1 Mielentoiminnot
2	b2 Aistitoiminnot ja kipu
	b3 Ääni ja puhetoiminnot
10	b4 Sydän, verenkierto, hengitys, veri, immuuni
3	b5 Ruoansulatus, aineenvaihdunta, umpieritys
	b6 Virtsa ja sukupuolielimet sekä suvunjatkaminen
6	b7 Tuki- ja liikuntaelimestö
	b8 Ihoon ja ihoon liittyvien rakenteiden toimnnot
2	d1 Oppiminen ja tiedon soveltaminen
1	d2 Yleisluontoiset tehtävät ja vaateet
4	d3 Kommunikointi
30	d4 Liikkuminen
7	d5 Itsestä huolehtiminen
6	d6 Kotielämä
5	d7 Vuorovaikutus ja ihmissuhteet
8	d8 Keskeiset elämänaalueet
4	d9 Yhteisöllinen, sosiaalinen ja kansalaiselämä
1	e1 Tuotteet ja teknologia
	e2 Luonnonympäristö ja ihmisen tekemät ympäristömuutokset
3	e3 Tuki ja keskinäiset suhteet
1	e4 Asenteet
	e5 Palvelut, hallinto ja politiikat

”Top ten” ICF siltaus kuvauskohdetasolla (62)

Järjestys	Yleisyys	ICF koodi
15	8	b110 Tietoisuustoiminnot
16	8	b1266 Itseluottamus
13	9	b1300 Henkisen energian taso
10	11	b1442 Mieleen palauttaminen
1	32	b1470 Psykomotoristen toimintojen säätely
6	16	b152 Tunne-elämän toiminnot
8	12	b1522 Tunteiden vaihteluala
12	10	b7600 Yksinkertaisten tahdonalaisten liikkeiden hallinta
9	12	d4103 Istuminen
11	11	d4106 Kehon painopisteen siirtäminen
7	16	d4154 Seisoma-asennon ylläpitäminen
4	17	d4158 Asennon ylläpitäminen, muu määritelty
5	17	d4300 Nostaminen
2	31	d4500 Lyhyiden matkojen kävely
14	9	d4551 Kiipeäminen
3	29	d850 Vastikkeellinen työ

Arvio/mittamenetelmien harmonisointi

Testi/menetelmä	ICF koodi	Ryhmä
Berg	d4103 Istuminen	vaikeavammaiset
EMS	d4103 Istuminen	vaikeavammaiset
MMAS	d4103 Istuminen	vaikeavammaiset
RMA L&T	d4103 Istuminen	vaikeavammaiset
RMAg	d4103 Istuminen	vaikeavammaiset
RMI	d4103 Istuminen	vaikeavammaiset
ABC-scale	d4103 Istuminen	vaikeavammaiset
Tuoliltanousu testi viisi nousua	d4103 Istuminen	väestö
Tuoliltanousu testi yksi nousu	d4103 Istuminen	väestö
Tasapainotestauskysymyssetti	d4103 Istuminen	väestö

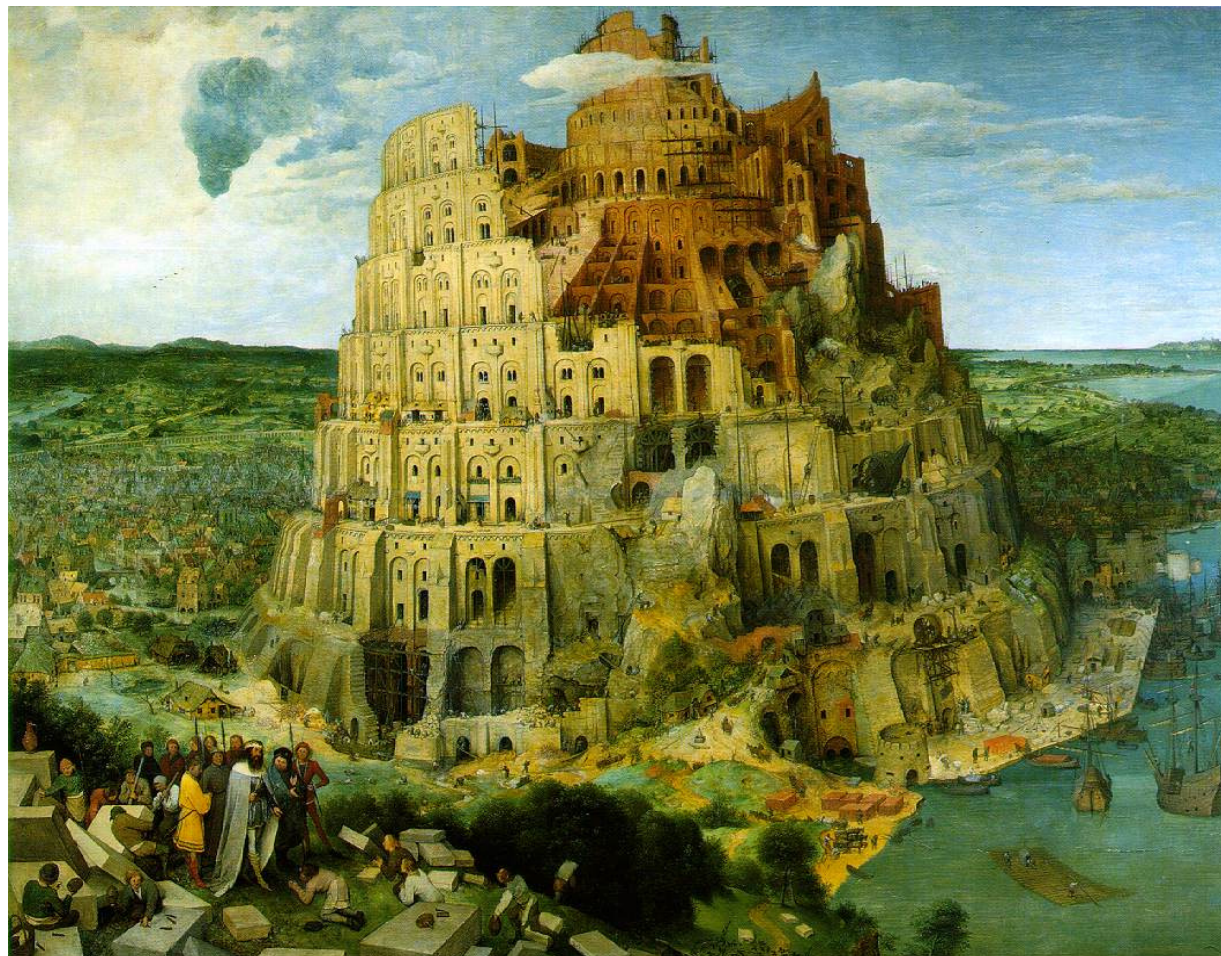

Miten jatketaan

TOIMIA- asiantuntijaryhmät tuottavat:

- 1. Arvio- ja mittamenetelmien käsitteiden, tarkentimien ja asteikkojen analyysin**
- 2. Toimintakykyyn liittyvän ydinkäsitteistö-ehdotuksen tietojärjestelmiä varten**
- 3. Arvio- ja mittamenetelmien tietosisältöjen harmonisoinnin ehdotuksen**

Kiitos !
matti.ojala@thl.fi

TOIMIA

02.02.2011